

9 ARGUMENTOV

ZAKAJ EVROPA POTREBUJE REGULIRAN POKLIC POOBLAŠČENI INŽENIR?

Izvršni odbor Evropskega sveta inženirskih zbornic (ECEC) je v odgovor navedbi evropskih inštitucij, da naj bi liberalizacija in deregulacija svobodnih poklicev vodili v večjo gospodarsko rast EU, 1. septembra 2013 na Dunaju sprejel naslednjo izjavo:

Za ECEC regulacija poklica pooblaščen inženir pomeni:

- jamstvo za najboljše akademsko inženirsko izobraževanje,
- jamstvo za najboljše praktične izkušnje,
- jamstvo za stalen strokovni razvoj,
- jamstvo za najboljšo prakso in uporabo zadnjih dosežkov tehničnega razvoja,
- jamstvo in pravno podlago za enakost inženirskih storitev v Evropi,
- jamstvo za samoregulirane zbornice kot organe javnosti.

I. Kakovost je javni interes.

Kvaliteta inženirskih storitev ima veliko vidikov.

1. argument: Kvaliteta je varnost

Varnost in zanesljivost infrastrukture, stavb, tovarn in proizvodov sta pomembna za zdravje in varnost ljudi. Poleg tega je Evropa področje potresov, poplav in plazov. Posledice teh naravnih katastrof so lahko za družbo izredno neprijetne in težke. Inženirji nosimo veliko odgovornost, ko gre za iskanje rešitev tem izzivom. Italija na primer porabi vsako leto deset milijard evrov za popotresno obnovo; z enako vsoto denarja bi lahko v desetih letih vse stanovanjske stavbe izboljšali tako, da bi lahko kljubovale potresu – brez žrtev.

Samo predpisi, ki urejajo reguliran poklic pooblaščen inženir, in določajo potrebno raven usposobljenosti, strokovnega vedenja in stalnega poklicnega usposabljanja, lahko zagotovijo, da se bodo opravljale samo take inženirske storitve, ki bodo jamčile varnost naše infrastrukture in grajenega okolja.

2. argument: Kvaliteta je vzdržnost (trajnostnost)

Kakovost inženirskih storitev sega preko zahtev po varnosti. Na znanju temelječa družba mora skrbeti za pametno uporabo virov, ki omogoča, da pri tem, ko proizvedemo več, porabimo manj, in zagotavljati, da se tehnološki napredek ustvari in uporabi na ustvarjalen, zavesten in etičen način.

Samo predpisi, ki urejajo reguliran poklic pooblaščen inženir, in določajo potrebno raven usposobljenosti, strokovnega vedenja in stalnega poklicnega usposabljanja, lahko zagotovijo, da se bodo izvajale samo take inženirske storitve, ki bodo zagotavljale kakovost in vzdržnost.

3. argument: Kakovost in stroški projekta (v celotni življenjski dobi objekta)

Inženirske storitve so storitve intelektualnega načrtovanja, ki ustvarjajo edinstvene prototipe. So temelj projekta in imajo odločilen vpliv na vse druge dele projekta. Zato lahko le visoko kakovostne inženirske storitve zagotovijo, da se stroški projekta v nadaljnjih fazah projekta ne bodo enormno povečali zaradi slabega načrtovanja. To dejstvo je tako v interesu vsakega zasebnega kot tudi javnega naročnika (javna naročila).

Samo predpisi, ki urejajo reguliran poklic pooblaščen inženir, in določajo potrebno raven usposobljenosti, strokovnega vedenja in stalnega poklicnega usposabljanja, lahko zagotovijo, da se bodo izvajale samo take inženirske storitve, ki bodo zagotavljale kakovost in razumni stroške.

II. Asimetrija informacij (zaščita naročnika/stranke)

4. argument: Asimetrija informacij in kompleksnost (zahtevnost)

Naročniki/stranke se pri naročanju inženirskih storitev srečujejo z zelo kompleksnimi in zahtevnimi inženirskimi storitvami, povezanimi s hitro spreminjajočimi se inovativnimi tehnologijami. Informacijske asimetrije (razlike v tehničnem znanju) med naročnikom/stranko in inženirjem so lahko ogromne celo takrat, ko je stranka manjši javni organ (na primer manjša občina). Teh razlik ne bosta nikoli premostila internetna informacijska družba ali blog. V izobrazbi tehnično izšolanega posameznika je tako velika količina znanja, da je nikoli ne bo moglo doseči splošno znanje.

Samo nadzor samoreguliranih poklicnih zbornic lahko zagotovi, da se znanje inženirjev brez napak vedno uporablja v interesu naročnikov/strank.

5. argument: Asimetrija informacij in transparentnost

Inženirskih storitev je mnogo vrst, zato je treba pred podelitvijo posla pogosto zelo podrobno določiti/opredeliti inženirsko storitev. To v večini primerov presega zmožnosti naročnika/stranke in čisto tudi specializiranega javnega naročnika.

Samo splošne specifikacije, kot so na primer nemška Merila za vrednotenje arhitekturnih in inženirskih storitev (HOAI, Honorarordnung für Architekten und Ingenieure), so lahko porok popolne transparentnosti inženirskih storitev, potrebnih za konkreten projekt.

6. argument: Asimetrija informacij in stroški

Zaradi velike kompleksnosti in zahtevnosti inženirskih storitev in z njimi povezanih tehnologij je naročniku/stranki težko, v nekaterih primerih pa celo nemogoče, primerjati vsebino ponudb. Naročniki/stranke pogosto ne znajo prepoznati ali oceniti različne kakovosti ponudb, kar vodi v odločanje samo na temelju najnižje cene. To je v nasprotju z interesi in cilji naročnika/stranke in ima za posledico pomanjkanje kakovosti pri načrtovanju in izvedbi objekta, neizpolnjena pričakovanja naročnika/stranke in težko obvladujočo rast nepredvidenih stroškov.

Samo predpisi, ki urejajo reguliran poklic pooblaščen inženir, in določajo potrebno raven usposobljenosti, strokovnega vedenja in stalnega poklicnega usposabljanja, lahko zagotovijo, da bodo vse ponudbe dosegale določen nivo kakovosti in da naročnik/stranka ni v nevarnosti, da bi sprejel ponudbo, ki je pod to ravni. Splošne specifikacije, kot so na primer nemška Merila za vrednotenje arhitekturnih in inženirskih storitev (HOAI, Honorarordnung für Architekten und Ingenieure), lahko zagotovijo popolno transparentnost inženirskih storitev, potrebnih za konkreten projekt, in omogočijo njihovo primerjavo. Splošno uveljavljene specifikacije so zato stroškovno najučinkovitejši način, kako priti do pogodb za intelektualne inženirske storitve.

7. argument: Asimetrija informacij in odgovornost

Ker se med potekom projekta ni mogoče povsem izogniti problemom, je jasna osebna odgovornost za naročnika/stranko zelo pomembna in pomirjujoča.

Samo predpisi, ki urejajo reguliran poklic pooblaščen inženir, in določajo strokovno vedenje, zavarovanje in lastništvo, lahko zagotovijo osebno odgovornost in s tem največjo možno zaščito za naročnika/stranko.

III. Inovacije in inženirski duh

8. argument: Jamstvo za inženirski duh in inovativnost

Zaradi visokih stroškov akademskega izobraževanja pomeni reguliran poklic pooblaščen inženir jamstvo za visoko kakovost, inovativnost in vzdržnost (trajnostnost), kot korist za naročnike/stranke in družbo. Zaradi svoje tesne povezanosti z naročniki/strankami se inženirji lahko prilagodijo spreminjajočim se potrebam. Zdrava ekonomska osnova omogoča inženirjem, da ostaja njihov um odprt za inovativne zamisli in iskanje najboljših rešitev za naročnika/stranko.

Regulacija inženirskega poklica podpira tekmovanje v kakovosti.

9. argument: Prihodnji izzivi

Učenje izključno na izkušnjah ne more biti nikoli osnova za inženirske storitve, s katerimi se premagujejo resni evropski in svetovni problemi ter izzivi, kot so podnebne spremembe, trajnostne stavbe in infrastruktura, varnost pred naravnimi nesrečami, pomanjkanje energije, lakota in mir.

Regulacija inženirskega poklica pomaga premagovati prihodnje izzive.